

Kohtuasi C-869/19**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

28. november 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. november 2019

Kassaator:

L

Vastustaja:

Banco de Caja España de Inversiones, Salamanca y Soria, S.A.U.

[...] [kohtuvaidluse ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu andmed]

TRIBUNAL SUPREMO (Hispaania kõrgeim kohus)**tsiviilkolleegium**

[...] [eelotsusetaotluse esitanud kohtukoosseisu andmed]

Madrid, 27. november 2019.

[...] [ettekandja-kohtuniku andmed]

FAKTILISED ASJAOLUD*Põhikohtuasi, milles tõstatatakse eelotsuse küsimus [lk 2]*

1. L on esitanud kassatsioonkaebuse 13. jaanuari 2017. aasta otsuse 19/2017 peale, mille on teinud Audiencia Provincial de Valladolidi (Valladolidi provintsi kohus, Hispaania) [...] esimene koda.

2. [...] [K]aaluti Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamise asjakohasust, mistõttu otsustati, et selle taotluse esitamise vajaduse osas kuulatakse ära poolte seisukohad.

3. Kassatsioonkaebuse esitanud tarbija on seisukohal, et eelotsuse küsimust esitada on asjakohane, samas kui vastustajast finantsasutus on esitamise vastu, kuna ta leiab, et „liidu õigus ei saa kohustada liikmesriigi kohut jätma kohaldamata [selliseid] riigisiseseid menetlusnorme“, mis näevad ette, et otsused peavad olema vastavuses poolte nõuetega.

4. Põhikohtuasja pooled on kassaator L [...] ja vastustaja [...] Banco de Caja España de Inversiones, Salamanca y Soria, S.A.U.

ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

1. Tausta kokkuvõte

1. 22. märtsil 2006 andis finantsasutus Banco de Caja España de Inversiones, Salamanca y Soria, S.A.U. (edaspidi „Banco Ceiss“) L-le (edaspidi „kassaator“ või „tarbija“) hüpoteegi tagatisel 120 000 eurot eluasemelaenu. Laenusaja pidi selle tagastama 30 aasta jooksul, tasudes 360 kuumakset. Banco Ceissi eelnevalt koostatud tüüptingimused olid lepingu osaks.

2. Laenuintressi määr oli esimesel aastal 3,350% aastas. Pärast seda kohaldati muutuvat intressi, mis moodustus [lk 3] 0,52% lisamisest aasta EURIBORile. Leping sisaldas siiski tingimust, milles nähti ette, et laenuintress ei lange kunagi alla 3% aastas („intressi alammäära tingimus“). Kui EURIBOR 2009. aastal märkimisväärselt langes, takistas see tingimus laenuintressi langemist alla 3% aastas.

3. Jaanuaris 2016 esitas tarbija panga vastu hagi, milles ta palus tühistada „intressi alammäära tingimuse“, kuna see oli läbipaistvuse puudumise tõttu ebaõiglane, sest pank ei olnud talle sellise lepingutingimuse olemasolu ega selle olulisuse kohta lepingus piisavalt teavet andnud.

4. Lisaks „intressi alammäära tingimuse“ tühistamisele taotles laenusaja, et pank tagastaks kõik nimetatud lepingutingimuse kohaselt alusetult makstud summad. Teise võimalusena palus ta, et kui kõigi selliste summade tagastamise nõuet ei rahuldata, siis tagastaks pank alates 9. maist 2013 makstud summad.

5. Banco Ceiss vaidles hagile vastu kostja vastuses, mille ta esitas 4. märtsil 2016. Ta väitis, et „intressi alammäära tingimus“ ei ole ebaõiglane, kuna laenusaja oli selle lepingutingimuse lisamisest lepingusse teavitatud.

6. Esimese astme kohus tegi otsuse 6. juunil 2016. Otsuses leidis kohus, et „intressi alammäära tingimus“ on läbipaistvuse puudumise tõttu ebaõiglane. Kuid kohus pani Banco Ceissile kohustuse tagastada laenusajale vaid selle lepingutingimuse kohaselt alates 9. maist 2013 makstud summad koos viivisega,

kuna kohus kohaldas Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esimese kolleegiumi 9. mai 2013. aasta otsuses 241/2013 kehtestatud kohtupraktikat. Samuti mõistis kohus Banco Ceissilt välja kohtukulud.

7. Banco Ceiss kaebas esimese astme kohtu otsuse edasi, esitades 14. juulil 2016 apellatsioonkaebuse. Apellatsioonkaebuses vaidlustas pank kohtu otsuse jätta kohtukulud panga kanda, kuna ta leidis, et nõuet ei rahuldatud täielikult, vaid osaliselt. Laenusaja esitas 20. juulil 2016 apellatsioonkaebusele vastuse. [lk 4]

8. Enne seda, kui Audiencia Provincial (provintsi kohus) jõudis teha apellatsioonikaebust lahendava otsuse, tegi Euroopa Liidu Kohus 21. detsembri 2016. aasta otsuse liidetud kohtuasjades C-154/15, C-307/15 ja C-308/15 (EU:C:2016:980). Selle kohtuotsuse resolutsioonis leidis Euroopa Kohus, et direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1 on vastuolus liikmesriigi kohtupraktika, mis piirab tingimuse ebaõigluse kohtulikust tuvastamisest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalise kehtivuse üksnes summadega, mis on makstud pärast niisuguse otsuse tegemist, millega kohus selle ebaõigluse tuvastas. Liikmesriigi kohtupraktika, millele Euroopa Kohus viitab, sisaldub Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esimese kolleegiumi 9. mai 2013. aasta otsuses 241/2013.

9. Audiencia Provincial (provintsi kohus) tegi apellatsioonkaebuse osas otsuse hiljem, 13. jaanuaril 2017. Kohus rahuldab apellatsioonkaebuse, kuna leidis, et hagi oli rahuldatud osaliselt, ja tühistas Juzgado de Primera Instancia (esimese astme kohus) otsuse, millega mõisteti kohtukulud välja Banco Ceissilt.

10. Audiencia Provincial (provintsi kohus) ei maininud oma otsuses üldse Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsust ega muutnud esimese astme kohtu otsust ebaõiglase „intressi alammäära tingimuse“ tühisusest tuleneva tagasitaitmiskohustuse osas, kuna see ei olnud apellatsioonkaebuse ese.

11. Laenusaja on Tribunal Supremole (Hispaania kõrgeim kohus) esitanud kassatsioonkaebuse Audiencia Provinciali (provintsi kohus) otsuse peale. Kassatsioonkaebuses väidab ta, et kuna vaidlustatud kohtuotsuses jäeti kohaldamata Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuses kehtestatud kohtupraktika ja ei kohustatud omal algatusel tagastama kõiki „intressi alammäära tingimuse“ alusel tasutud summasid, siis on rikutud muu hulgas Hispaania tsiviilseadustiku (Código Civil) artiklit 1303 (millega on reguleeritud kohustuste ja lepingute tühisusega seotud tagasitaitmiskohustus) koostoimes direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1, milles on kehtestatud, et ebaõiglased tingimused ei ole tarbijatele siduvad. [lk 5]

12. Vastustajast pank vaidles hagile vastu. Pank väitis, et tarbija nõue rikub vastavuse põhimõtet, kuna ta ei kaevanud esimese astme kohtu otsust edasi selleks, et vaidlustada lepingutingimuse tühisusest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalise kehtivuse piiramist, mistõttu Audiencia Provincial (provintsi kohus) ei

saanud sedastada, et lepingutingimuse ebaõigluse tuvastamisest tulenevat tagastamiskohustus on täielik.

2. Euroopa Liidu õigus

1. Euroopa Liidu õiguse säte, mille tõlgendamine tekitab kahtlusi seoses „intressi alammäära tingimuse“ ebaõigluse tuvastamise tagajärgedega, on nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 6 lõige 1, milles on sätestatud:

„Liikmesriigid sätestavad, et ebaõiglaste tingimused lepingus, mille müüja või teenuste osutaja on [...] tarbijaga sõlminud, ei ole [siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel] tarbijale siduvad ning [et leping jääb muus osas pooltele siduvaks, kui see saab kehtida ka ilma ebaõiglaste tingimusteta].“ [täpsustatud sõnastus]

2. Euroopa Liidu Kohus leidis 21. detsembri 2016. aasta otsuse liidetud kohtuasjades C-154/15, C-307/15 ja C-308/15 (EU:C:2016:980) resolutsioonis:

„Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklik kohtupraktika, mis piirab majandus- või kutsetegevuse raames tegutseva isiku poolt tarbijaga sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse selle direktiivi artikli 3 lõike 1 mõttes ebaõigluse kohtulikust tuvastamisest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalise kehtivuse üksnes summadega, mis on sellise tingimuse põhjal alusetult makstud pärast niisuguse otsuse tegemist, millega kohus selle ebaõigluse tuvastas.“

3. Kohtuvaidluse taustaks olev liikmesriigi õiguslik raamistik

1. Hispaania tsiviilseadustiku artiklis 1303 on kehtestatud tagastamiskohustus kui kohustuse tühisuse tuvastamise tagajärg, nähes ette, et: **[lk 6]**

„Kohustuse tühisuse tuvastamise korral peavad lepingupooled vastastikku tagastama lepingu esemeks olevad asjad koos viljadega ja hinna koos intressiga, ilma et see mõjutaks järgnevates artiklites sätestatud.“

2. Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) tuvastas kollektiivhagis nõutule vastavalt 9. mai 2013. aasta otsuses 241/2013, (ES:TS:2013:1916) vastustajatest pankade poolt tarbijatega sõlmitud lepingute tüüptingimustes sisalduvate „intressi alammäära tingimuste“ tühisuse läbipaistvuse puudumise tõttu, kuid piiras siiski tühisuse tuvastamisest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalist kehtivust, kuna leidis, et see ei kehti maksete puhul, mis on tehtud enne selle kohtuotsuse avaldamise kuupäeva. Seda kohtupraktikat kinnitavad mitu hilisemat kohtuotsust.

3. Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuses leiti, et Hispaania kohtupraktikas ettenähtud tagasitaitmiskohustuse ajalise kehtivuse piirang on

vastuolus direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1. Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esimene kolleegium muutis alates oma 24. veebruari 2017. aasta otsusest 123/2017 oma kohtupraktikat ja kohandas selle Euroopa Kohtu otsusega.

4. Siis kui Euroopa Liidu Kohus selle otsuse tegi, menetlesid Hispaania kohtud kümneid tuhandeid ebaõiglaste lepingutingimuste tühisuse tuvastamise kohtuasju, enamik neist „intressi alammäära tingimuste“ üle, mõned veel esimeses kohtuastmes, teised juba apellatsioon- või kassatsiooniasemes. Mitmes neist kohtuasjadest palusid tarbijad oma hagis esimese või teise võimalusena tagastada vaid pärast 9. mai 2013. aastat alusetult tasutud summad. See nõue esitati Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esimese kolleegiumi 9. mai 2013. aasta otsusega 241/2013 kehtestatud kohtupraktika alusel, kuna Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsust ei olnud veel tehtud.

5. Nii on see nõude puhul, mille tarbija esitas käesolevas kohtuvaidluses, milles ta palus ajaliselt piiratud tagastamist teise võimalusena, lisaks täieliku tagastamise nõudele. Tarbija ei kaevanud edasi esimese astme kohtu otsust, millega jäeti tema põhinõue rahuldamata ja rahuldati üksnes tema teise võimalusena esitatud nõue [lk 7] ajal, mil Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsust polnud veel tehtud ja kohtuotsus oli kooskõlas liikmesriigi kohtupraktikaga. Apellatsioonkaebuse esitas ainult vastustajast pank, kes palus tühistada otsuse jätta kohtukulud tema kanda.

6. Muudes kohtuasjades olid tarbijad palunud oma hagides alusetult makstud summade täielikku tagastamist, kuid nad ei kaevanud edasi otsust, millega tuvastati küll lepingutingimuse tühisus, ent piirati ajaliselt lepingutingimuse alusel makstud summade tagastamist vastavalt Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esimese kolleegiumi 9. mai 2013. aasta otsusega 241/2013 alguse saanud riigisisesele kohtupraktikale, mis piiras tagastamise pärast seda kuupäeva makstud summadele, nii et vaid kostjast pank kaebas otsuse edasi.

7. Selliste asjaoludega kohtuvaidlustes on sageli tõstatatud küsimus, kas tarbijad saavad pärast oma nõuete esitamist või nõustununa esimese astme kohtu otsusega, mis piiras „intressi alammäära tingimuste“ tagasitaitmiskohustust, kohandada oma nõudeid Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuse järgi ja nõuda alusetult makstud summade täielikku tagastamist.

8. Samuti on tõstatatud küsimus, kas isegi siis, kui tarbija ei olnud kaevanud edasi kohtuotsust, mis piirab lepingutingimuse ebaõigluse tuvastamisest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalist kehtivust, kuna Euroopa Kohtu eespool nimetatud otsust ei olnud veel tehtud, ja selle oli edasi kaevanud ainult finantsasutus, pidanuks kohus, kes lahendas apellatsioonkaebuse pärast seda Euroopa Kohtu otsust, kohustama, isegi omal algatusel, tagastama kõik alusetult makstud summad, kohaldades kohtupraktikat, mis loodi Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsusega.

9. Hispaania tsiviilkohtumenetlus juhindub *ne ultra petita* põhimõttest, menetlustoimingute tähtsajalisuse põhimõttest, *mutatio libelli* ehk nõude muutmise keelu põhimõttest, vastavuse põhimõttest ning edasikaebamise raames ja tihedalt seotuna vastavuse põhimõttega *reformatio in peius*'e keelu põhimõttest.

10. Tsiviilkohtumenetluse seaduse (Ley de Enjuiciamiento Civil) artiklis 216 on sätestatud: [lk 8]

„*Ne ultra petita* põhimõte.

„Tsiviilkohus lahendab kohtuasja poolte esitatud faktiliste asjaolude, tõendite ja nõuete alusel, kui seaduses ei ole erijuhtudel sätestatud teisiti“.

11. Tsiviilkohtumenetluse seaduse (Ley de Enjuiciamiento Civil) artikli 218 lõikes 1 on sätestatud:

„Kohtuotsuste ammendavus ja vastavus. Põhistus.

„1. Kohtuotsused peavad olema selged ja täpsed ning vastavuses poolte nõuete ja muude pretensioonidega, mis on menetluses õigeaegselt esitatud. Neis tuvastatakse kõik vajalik ja nendega rahuldatakse hagi või jäetakse see rahuldamata ning lahendatakse kõik vaidluse esemeks olnud vaidlusküsimused.

[...] Kohus teeb otsuse vastavalt kohtuasjas kohaldamisele kuuluvatele normidele, isegi kui menetluse pooled ei ole neile nõuetekohaselt viidanud või tuginenud, ilma et ta seejuures kalduks kõrvale hagi esemest, võttes arvesse ka muid faktilisi või õiguslikke asjaolusid, mida pooled ei ole esitanud“.

12. Tsiviilkohtumenetluse seaduse apellatsioonkaebusi reguleeriva artikli 465 lõikes 5 on sätestatud:

„Kohtumäärus või kohtuotsus, mis apellatsioonimenetluses tehakse, peab otsustama ainult apellatsioonkaebuses ja, vajaduse korral, artiklis 461 nimetatud vastuses või vastuapellatsioonkaebuses esitatud punktide ja küsimuste üle. Kohtulahend ei või kahjustada apellanti, välja arvatud juhul, kui kahju on tingitud asjaomase kohtulahendi peale algse vastustaja esitatud vastuapellatsioonkaebuse rahuldamisest“.

13. Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 412 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui menetluse ese on hagi, kostja vastuses ja olenevalt olukorrast vastuhagi kindlaks määratud, ei saa pooled seda enam hiljem muuta.“

14. Hispaania Tribunal Constitucional (konstitutsioonikohus) on otsustanud, et mõnede nendest põhimõtetest, nagu *reformatio in peius*'e keeld ja teatavates aspektides ka vastavuse põhimõte, põhiseaduslikuks pidepunktiks on Hispaania põhiseaduse artiklis 24 (millega analoogne säte on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47) tunnustatud õigus tõhusale kohtulikule kaitsele. Kui kohtutel

oleks lubatud omal algatusel muuta hageja kahjuks tema edasikaevatud kohtulahendit, pärsiks see seadusega [lk 9] kehtestatud õiguskaitsevahendite kasutamist, mis oleks vastuolus tõhusa kohtuliku kaitsega, mida kohus on kohustatud pakkuma.

15. Neist menetluspõhimõtteist lähtuvalt on Audiencia Provincial (provintsi kohus) teinud otsuse üksnes Banco Ceissi apellatsioonkaebuses tõstatatud küsimuses. Ehkki selle kohta otsene põhjendus puudub, on ilmselge, et Audiencia Provincial (provintsi kohus) ei ole kohustanud „intressi alammäära tingimuse“ alusel finantsasutusele makstud kõiki summasid tagastama sellepärast, et tarbija ei ole esitanud apellatsioonkaebust esimese astme kohtu selle otsuse peale, millega kohustati tagastama üksnes pärast 9. maid 2013 makstud summad.

16. Tarbija vaidlustab oma kassatsioonkaebuses sellise toimimisviisi ja väidab, et pärast Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuse avaldamist pidi Audiencia Provincial (provintsi kohus) kohaldama selles sisalduvat kohtupraktikat ja kohustama tagastama kõik „intressi alammäära tingimuse“ alusel makstud summad, sealhulgas ka enne 9. maid 2013 makstud summad.

17. Selles kohtuasjas, nagu paljudes teistes Hispaania kohtute ees lahendamist ootavates kohtuasjades, tekib ebakõla põhimõtte vahel, mille kohaselt ebaõiglased „intressi alammäära tingimused“ ei ole tarbijatele siduvad ja mis hõlmab alusetult makstud summade tagastamise ajalise piiramise lubamatust, ning *ne ultra petita* põhimõtte, tähtajalisuse põhimõtte, vastavuse põhimõtte ja *reformatio in peius*'e keelu põhimõtte vahel.

4. Tõlgendamiskahtlused, mis ajendavad esitama esimest eelotsuse küsimust.

1. Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) esitab selle eelotsuse küsimuse Euroopa Liidu Kohtule, kuna tal on kahtlus tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 216, artikli 218 lõikes 1 ja artikli 465 lõikes 5 kehtestatud *ne ultra petita* põhimõtte, vastavuse põhimõtte ja *reformatio in peius*'e keelu põhimõtte kooskõlas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1.

2. Euroopa Kohus on leidnud, et see *reformatio in peius*'e keeld põhineb kaitseõiguse tagamise, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtetel (25. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-455/06, EU:C:2008:650, punkt 47). [lk 10]

3. Euroopa Kohus on ka selgitanud, et tarbijakaitse ei ole absoluutne, ning et vastavalt liikmesriikide institutsionaalse ja menetlusautonoomia põhimõttele määrab isikutele Euroopa Liidu õigusest tulenevate õiguste kaitseks pakutavate õiguskaitsevahendite suhtes kohaldatavad menetlusnormid kindlaks riigisisene õigus. Kuid see menetlusautonoomia ei tohi takistada Euroopa Liidu õiguse tõhusust. Samuti ei tohi kohelda Euroopa Liidu õigusest tulenevatel õigustel põhinevaid nõudeid ebasoodsamalt kui sarnaseid riigisiseseid nõudeid.

4. Ebaõiglaste tingimuste osas on Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuses (liidetud kohtuasjades C-154/15, C-307/15 ja C-308/15) selgitatud, et olid mõistlikud põhimõtte, et ebaõiglaste tingimused ei ole tarbijatele siduvad, tõhususe teatavad piirangud – nagu muu hulgas need, mis tulenesid *res judicata*'st (kohtuotsuse punkt 68) või kohtusse pöördumiseks õigust lõpetavate mõistlike tähtaegade kehtestamisest (kohtuotsuse punkt 69).

5. Oma hiljutistes otsustes on Euroopa Kohus meelde tuletanud, kui tähtis on nii liidu õiguskorras kui ka liikmesriikide õiguskordades *res judicata* põhimõte, sest selleks, et tagada nii õiguse ja õigussuhete stabiilsus kui ka korrakohane õigusemõistmine, on oluline, et kohtulahendeid, mis on jõustunud pärast olemasolevate õiguskaitsevahendite ammendamist või nende kasutamiseks sätestatud tähtaegade möödumist, ei oleks enam võimalik vaidlustada (24. oktoobri 2018. aasta otsus kohtuasjas C-234/17, EU:C:2018:853), nii et liidu õigus ei kohusta liikmesriigi kohut jätma kohaldamata selliseid riigisiseseid menetlusnorme, mis omistavad kohtulahendile seadusjõu, ja seda isegi siis, kui see võimaldaks heastada liidu õigusega vastuolus oleva riigisisese olukorra (29. juuli 2019. aasta otsus kohtuasjas C-620/17, EU:C:2019:630).

6. Hispaania õiguskorras võimaldab apellatsioonkaebus vaidlustada otsuse resolutsiooni osi eraldi (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli [lk 11] 458 lõige 2). Kui kumbki pool teatavat osa ei vaidlusta, siis ei saa apellatsioonikohus seda tühistada ega muuta. See on reegel, mis on teataval määral, selle aluse ja taotletava eesmärgi poolest, sarnane *res judicata*'ga.

7. Selles ebakõlas õiguskindluse, hea õigusemõistmise ja vajalike tagatistega menetluse järgimise nõuetel põhinevate menetluspõhimõtete vahel, mis on seotud ühelt poolt õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele ja teiselt poolt liidu õiguse tõhususe põhimõttega, tekib kahtlus piirangute osas, mille seavad menetlusnormid, mis kehtestavad *ne ultra petita* põhimõtte, vastavuse põhimõtte ja *reformatio in peius*'e keelu põhimõtte, selle põhimõtte, et ebaõiglaste lepingutingimused ei ole tarbijatele siduvad, tõhususele. Nagu Euroopa Kohus leidis 21. detsembri 2016. aasta otsuses, on viimati mainitud põhimõttega vastuolus tarbija poolt ebaõiglase lepingutingimuse alusel alusetult makstud kõigi summade tagastamisele ajaliste piirangute kehtestamine, kuid see põhimõtte ei ole absoluutne ja sellel on piirid, mis on seotud hea õigusemõistmise põhimõttega, nagu *res judicata* põhimõtte ja kohtusse pöördumiseks õigust lõpetavate mõistlike tähtaegade kehtestamine.

8. Seoses kassatsioonkaebusega, milles raames tõusetus eelotsuse küsimus, väljenduvad need kahtlused konkreetselt küsimuses, kas kohus, kes menetleb üksnes kostjast panga esitatud apellatsioonkaebust, peab pärast Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta otsuse tegemist kohustama tagastama panga poolt ebaõiglase lepingutingimuse alusel sissenõutud kõik summad olukorras, kus tarbija ei ole otsust edasi kaevanud ja sellise otsusega halvendataks apellandi olukorda.

RESOLUTSIOON

[lk 12] KOLLEGIUM OTSUSTAB: Eeltoodu alusel otsustab Tribunal Supremo de España (Hispaania kõrgeim kohus) esimene tsiviilkolleegium esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

Kas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1 on vastuolus see, kui kohaldatakse *ne ultra petita* menetluspõhimõtet, vastavuse menetluspõhimõtet ja *reformatio in peius*'e keelu menetluspõhimõtet, mis takistavad kohtul, kes menetleb apellatsioonkaebust, mille pank esitas kohtuotsuse peale, millega piiratakse ajaliselt tarbija poolt sellise „intressi alammäära tingimuse“ alusel, mille tühisus on tuvastatud, alusetult tasutud summade tagastamist, kohustada tagastama kõik summad ja halvendada sellega apellandi positsiooni, ja seda seetõttu, et tarbija ei ole seda piirangut vaidlustanud?

[...]

[...] [lõpuvormelid ja allkirjad]

TÖÖDOKUMEN